



Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Pomněnky, Brno, Oblá 51

Oblá 51, 634 00 Brno

Identifikátor školy: 600 106 861

Termín konání komplexní inspekce: 13. a 15. leden 2003

Čj.:	124 010/2003-11026
Signatura:	kl2aw108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Osmitřídni Mateřskou školu Pomněnky, Brno, Oblá 51 (MŠ) zřídilo město Brno - Městská část Brno - Nový Lískovec jako příspěvkovou organizaci. V letošním školním roce zapsala ředitelka 180 dětí do tříd věkově smíšených i tříd, ve kterých jsou zařazeny děti stejného věku. 7 tříd je s celodenním, 1 je s polodenním provozem. Škola při výchovně vzdělávací práci vychází z vlastního programu vypracovaného dle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (VÚP Praha 2001). Součástí školy je školní jídelna, která nebyla předmětem inspekční činnosti.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- Materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- Průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací činnost ve třídách zabezpečuje 15 učitelek, z nichž pouze 1 nemá požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Na kvalitě její práce se však tato skutečnost, vzhledem k dlouholeté praxi, negativně neproditá. Rozložení přímé práce učitelek u dětí je vhodné, umožňuje postupný provoz tříd jak v dopoledních, tak odpoledních hodinách.

Ve vedení školy ředitelka upřednostňuje přístup založený na důvěře k zaměstnancům, ponechává jim volnost v rozhodování. To sice podporuje příznivé vztahy na pracovišti, ale vede to k nejednotnosti v některých podstatných přístupech týkajících se současných trendů v předškolním vzdělávání. Ředitelka sama tuto problematiku nemá zcela ujasněnu, proto její metodické vedení i přes to, že s učitelkami tyto otázky na pedagogických radách projednává, je málo účinné.

Plánovanou kontrolní a hospitační činnost se ředitelka snaží plnit. Provádí ji průběžně, vzhledem k počtu zaměstnanců, však ne příliš četne. Cíle, zejména hospitační činnosti, jsou často obecné a tím i obtížněji zjištělné. Sledovanou práci častěji popisuje než analyzuje a určené cíle v závěrech jasně hodnotí jen ojediněle. Takto získané poznatky jí jako podklad pro další plánování, ani odborné vedení učitelek příliš neslouží.

Vzdělávání formou seminářů vedení školy učitelkám plně umožňuje. Jejich účast vychází spíše z osobních zájmů, než cíleného plánování jejich profesního rozvoje. Získané zkušenosti většina z nich zařazuje do své práce.

Pro hodnocení zaměstnanců ředitelka vytvořila soubor kritérií, která využívá jen k málo diferencovanému hodnocení.

Organizace provozu mateřské školy je promyšlená a umožňuje její bezproblémový chod. Dobře stanovené řady obsahují veškeré informace vedoucí ke klidnému chodu školy. Kompetence a zodpovědnost zaměstnanců je podrobně zpracována. Informační systém směrem k pracovníkům školy, rodičům i veřejnosti je zajištěn a funguje dobře. Rodiče dostávají informace o projevech svých dětí a činnostech školy průběžně, způsobem, který je na škole obvyklý.

Škola nabízí spoustu aktivit pro děti a rodiče, což přispívá k vytváření dobrých vztahů mezi nimi. Vzájemně přínosná je spolupráce s úřadem městské části i základními školami.

Personální podmínky jsou hodnoceny průměrně.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pavilónová mateřská škola je sídlištní, dříve dvanáctitřídní, nyní osmitřídní. Jednotlivé budovy, včetně hospodářské, jsou vhodně propojeny tunelem v suterénu. Třídy jsou rozmístěny ve dvou jednopodlažních pavilonech. Na každém z nich jsou vždy čtyři třídy s vlastní šatnou a hygienickým zařízením. Vnitřní prostory odpovídají počtu zapsaných dětí a jejich uspořádání zabezpečuje velmi dobré podmínky pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Řešení a estetická úprava všech prostor vytváří pro děti příjemné a podnětné prostředí. Výrazně k tomu přispívá výzdoba, využívající jejich výtvarné práce. Třídy jsou vybaveny pěkným, vhodně a funkčně poskládaným nábytkem. Stolky a židličky však ne vždy dostatečně zohledňují rozdílnou tělesnou výšku dětí a neumožňují jim správné sezení. Škola má dostatečné množství různorodých pomůcek, hraček i knih pro výchovně-vzdělávací činnost. Většina z nich je vhodně rozmístěna v dosahu dětí, které je přirozeně využívají pro své činnosti. Pěkná přilehlá zahrada je vhodně vybavená dřevěnými, v současné době značně poškozenými průlezkami (MŠ se nachází uprostřed sídliště a dle sdělení ředitelky, jeho obyvatelé ve volných dnech vstupují do prostoru zahrady a poškozuji ji).

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Podkladovým materiálem pro výchovně-vzdělávací činnost školy je Rámcový program pro předškolní vzdělávání (VÚP Praha 2001). Zpracován je na období jednoho roku a podílely se na něm všechny pedagogické pracovnice. Názevem ani obsahem necharakterizuje specifické podmínky školy a neobsahuje také integrující témata.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je i přes uvedené nedostatky v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Dokumentace školy o průběhu výchovně-vzdělávací činnosti a povinná dokumentace je vedena úplně a přehledně.

Škola zatím nemá vytvořen účinný evaluační systém pro sledování plnění stanovených výchovně-vzdělávacích cílů. Analýza školy je nedostatečně zpracovaná. Zvolený popisný způsob hospitační činnosti postrádá při sledování práce učitelek hledání příčin a souvislostí ve vzdělávací práci s dětmi. Získané výsledky tak neposkytují zcela kvalitní zpětnou vazbu a pro plánování další činnosti školy v této oblasti slouží jen částečně.

Kontrola naplňování výchovně-vzdělávacích cílů není dostatečně funkční a účinná.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti ve spontánních a řízených činnostech

Bezprostřední příprava činností s dětmi vycházela z třídních programů, které konkretizují obecně pojatý školní rámcový program. Výchovně-vzdělávací práce je plánována formou měsíčních, většinou náhodně volených celků. Plněny jsou týdenními tématy, které se vztahují k ročním obdobím. Netvoří logicky propojený celek, který by dětem umožňoval získávat nové poznatky a dovednosti ve vzájemných souvislostech. Schematicky jsou do většiny z nich vybírány cíle pouze pro řízené činnosti. Jejich provázanost s vývojovými oblastmi dítěte využívá více „složky výchovy“ starších materiálů předškolní výchovy.

Pro spontánní činnosti byl v průběhu dne ve většině tříd vytvořen dostatečný časový prostor, ale většina učitelek jim nevěnovala potřebnou pozornost. Vybavenost tříd sice umožňovala pestré rozvinutí her a ostatních činností, učitelky toho však cíleně využívaly jen málo. Dětem ponechávaly sice svobodu v rozhodování, ale nepřipravovaly jim dostatečně bohatou nabídku, která by je přirozeně podněcovala pro hrové činnosti a uplatňování svých zkušeností a představivosti. Do her vstupovaly ojediněle jen některé z nich. Důsledkem bylo, že většina her byla statických, nerozvíjely se a děti odcházely k nabízeným řízeným činnostem. K přirozenému, nenásilnému rozvíjení a obohacování dětských poznatků byly spontánní činnosti záměrně využívány jen málo.

Řízené činnosti byly realizovány průběžně, k plynulosti přispívala i postupně podávaná svačina. Jejich organizace umožňovala dětem dobrovolné zapojení. Probíhaly skupinově, učitelky při nich procvičovaly dovednosti a znalosti dětí, méně však podporovaly rozvoj fantazie a představivosti. Pro plnění cíle totiž volily pouze jednu činnost, což často vedlo k tomu, že děti byly málo aktivní a spíše jen plnily verbální pokyny dospělých. Omezovaly se tak i příležitosti k podpoře jejich samostatného rozhodování. Ne vždy se učitelkám také dařilo systematicky navazovat na předchozí poznatky a obohacovat tak dětské poznání o další souvislosti. Při sledování správného plnění cíle však byly důsledné.

Motivace pro spontánní činnosti byla málo promyšlená, pro řízené činnosti vycházela z daného týdenního tématu a sloužila k navození vnějšího zájmu. Způsob, který učitelky volily, byl spíše hromadný a jen v úvodu nabízených činností. Malá pozornost byla věnována vnitřní motivaci dětí, využívající jejich zkušeností a zážitků. Vzhledem k vstřícnému přístupu se ale učitelkám, až na výjimky, dařilo děti získat pro připravenou práci. Během všech činností byla ve třídách převážně příjemná atmosféra, děti se chovaly bezprostředně, ohleduplně a k dospělým s důvěrou. Přispívalo k tomu pozitivní hodnocení, které učitelky používaly. Bylo prováděno často obecně, ale povzbuzovalo děti při činnostech, umožňovalo jim zažít úspěch a vytvářelo pocit jistoty. Být v hodnocení konkrétní a poskytovat dětem zpětnou vazbu o jejich individuálních výsledcích se však dařilo jen některým učitelkám. Komunikační prostředí vznikalo přirozeně a bylo vstřícné. Děti většinou dokázaly velmi dobře souvisle hovořit, bezprostředně navazovaly kontakty, měly dobrou slovní zásobu. V kvalitě řečového projevu, výslovnosti, však měla problémy velká část z nich. V některých případech sice převažoval verbální projev učitelek, ale jen výjimečně směřoval k formálnímu poučování dětí a manipulaci s nimi. K dospělým děti zachovávaly respekt, partnerský vztah mezi nimi většinou nebyl vytvořen.

Z hlediska psychohygieny děti pracovaly převážně v klidném prostředí. Uvolněný denní režim při výchovně-vzdělávací činnosti umožňuje rodičům přivádět děti v průběhu dne. Intervalů mezi dopolední svačinou a obědem ne vždy respektovaly předepsanou délku (tříhodinovou). Pobyť venku je dodržován v potřebném rozsahu. Zvolené metody neakceptovaly vždy dostatečně individualitu dítěte, potřebu střídání aktivních činností a relaxace. Poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi během dne nebyl vyvážený, převažovaly řízené. Uspokojování individuální potřeby spánku a odpočinku nemá škola zatím zcela ujasněné. Pitný režim je zaveden, ale ne ve všech třídách byl k dispozici po celý den.

Učitelkami je také málo nabízen, a tím dětmi nedostatečně využíván. Způsob organizace stolování vede k samostatnosti dětí v sebeobsluze, estetická úroveň byla průměrná.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Úroveň pohybových dovedností včetně jemné motoriky, poznatků i myšlenkových operací odpovídaly věkovým možnostem dětí. Hygienickým a zdvořilostním návykům, stejně jako správnému držení lžice, je ze strany učitelek věnována menší pozornost a děti je nemají upevněny. V sebeobsluze při stolování i převlékání byly děti samostatné. Jejich komunikační schopnosti byly z hlediska souvislosti a bohatosti řečového projevu na velmi dobré úrovni, špatná však byla výslovnost mnoha dětí. Ve všech třídách se k sobě děti chovaly s přiměřeným respektem a ohleduplností, dokázaly si vzájemně pomáhat. Ne vždy však byly ve svých projevech dostatečně autonomní a samostatné v rozhodování. Mnohdy bezdůvodně čekaly na souhlas nebo pokyn dospělého. Méně podnětů měly pro rozvoj fantazie a představivosti při hrách i řízených činnostech. Značnou pozornost věnuje škola oblasti výtvarné, což se projevuje ve velmi dobré úrovni dětských prací.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a předškolních zařízení je v souladu se zřizovací listinou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rámcový program mateřské školy na školní rok 2002/2003.
2. Školní vzdělávací program na rok 2002/2003 MŠ Pomněnky, Brno, Oblá 51(analýza, personální obsazení, vymezení kompetencí, plán kontrolní činnosti, seznam pedagogických pracovníků a další přílohy).
3. Měsíční a týdenní plány výchovně vzdělávací práce, diagnostické záznamy o dětech.
4. Zřizovací listina č.j. : MČ 1484/99/St ze dne 25. 11. 1999 s platností ode dne 1. 1. 2000.
5. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol č.j. BM0001/43 ze dne 24. 1. 2000 s účinností od 1. 2. 2000.
6. Evidence dětí ve školním roce 2001/2002 - Evidenční listy dětí v MŠ, Rozhodnutí o přijetí do mateřské školy, seznamy dětí, zmocnění k odvádění dětí z MŠ.
7. Vnitřní řád Mateřské školy Pomněnky, Brno, Oblá 51.
8. Dodatek k vnitřnímu řádu školy.
9. Provozní řád školy Mateřské školy Pomněnky, Brno, Oblá 51.
10. Organizační řád Mateřské školy Pomněnky, Brno, Oblá 51.
11. Výkaz o mateřské škole – Škol (MŠMT) V-01 – podle stavu k 30. 9. 2002.
12. Směrnice č. 2, spisový řád.
13. Projednaná výjimka z počtu dětí v jednotlivých třídách ze dne 4. 9. 2000.
14. Přehledy výchovné práce a docházky dětí za školní rok 2002/2003.
15. Plán a zápisy z pedagogických a provozních porad.
16. Údaje o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.
17. Plán a zápisy z kontrolní a hospitační činnosti, kritéria hodnocení pracovníků.
18. Výroční zpráva o činnosti MŠ pro školní rok 2001-2002.

19. Dotazník pro ředitele před inspekci.
20. Podkladová inspekční dokumentace.
21. Dotazníky pro rodiče.
22. Personální dokumentace, doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogů.
23. Jednací protokol.
24. Kniha úrazů.

ZÁVĚR

Mateřská škola má i přes nekvalifikovanost jedné učitelky vhodné personální podmínky.

Zlepšení od poslední inspekce nastalo v kontrolní činnosti ředitelky, méně se jí ale stále daří účinné metodické vedení učitelek. Projevuje se to v různé kvalitě práce v jednotlivých třídách.

Pozitivní posun nastal v informačním systému, v prezentaci na veřejnosti a v oblasti organizování, kde si škola vede velmi dobře.

Po stránce materiálně-technické škola vytváří hezké a pro děti příjemné a podnětné prostředí.

Ve výchovně-vzdělávací práci škola hledá nové cesty ve vzdělávání předškolních dětí. Ne všem učitelkám se to, i přes jejich snahu, daří. Některé z nich se více zaměřují na obsah činností, než na rozvoj osobnosti dětí. Přesto lze hodnotit, že od poslední inspekce se již učitelky tak výrazně nesoustředí pouze na výkon dětí, ale snaží se podporovat jejich všestranný rozvoj i respektovat jejich přirozené potřeby.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ludmila Kamenská	.L. Kamenská v.r.
Členové týmu	Mgr. Ivana Běťáková	Ivana Běťáková v.r.
Členové týmu	PaedDr. Hana Sedláčková	Hana Sedláčková v.r.

Kontrolní pracovníci Zdeňka Kociánová, Eva Hrnčířová

V Břeclavi dne 27. ledna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 1. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Jitka Zítková, ředitelka školy

Jitka Zítková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy OŠ KÚ Jihomoravského kraje	2003-02-14	025/2003
Zřizovatel Město Brno - MČ Nový Lískovec	2003-02-14	026/2003

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky byly/nebyly podány